Otázka: Opravné prostředky

Předmět: Správní právo, společenské vědy

Přidal(a): Prokop Čadek

Pojem

Právní řád umožňuje fyzickým a právnickým osobám přezkoumávat vydaná rozhodnutí.

Pokud se účastník domnívá, že existují chyby, omyly, chybná právní kvalifikace, nesprávný postup správního orgánu v daném řízení, může využít svého oprávnění těmto nedostatků se bránit legálními opravnými prostředky.

Z teoretického hlediska lze opravné prostředky děli na řádné a mimořádné.

Druhy a jejich charakteristika

Řádné

- Jimi lze napadat dosud nepravomocné rozhodnutí
- Oprávnění účastníka, může se tedy svého práva vzdát
- Příslušný správní orgán se musí jeho opravným prostředkem zabývat a rozhodnout o něm
- Jimi jsou odvolání, rozklad, odpor (proti příkazu), námitka (proti exekuci, tj. výkonu rozhodnutí

Mimořádné

- Napadá se jimi rozhodnutí, které již nabylo právní moci
- Lze jimi případně zvrátit nabytá práva a povinnosti
- Významný zásah do stability právního řádu
- Jsou jimi: obnova řízení a nové rozhodnutí, uspokojení účastníka po podání žaloby ve správním řízení

Autoremedura

- Samospráva
- Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit nebo změnit, za předpokladu, že odvolání plně vyhotoví a nemůže jím být způsobena újma (ledaže by s tím všichni souhlasili, proti ní lze podat odvolání)
- Pokud správní orgán neshledá podmínky autoremendury, předá spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu, (tím je nejblíže nadřízený správní orgán) ve lhůtě 3O dnů ode dne doručení odvolání (devolutivní účinek)

Speciální autoremendura

Rozhoduje správní orgán na základě žaloby ve správním soudnictví:

- Zruší své rozhodnutí v přezkumném řízení
- Vysloví nicotnost rozhodnutí
- Sníží trest uložený za právní delikt
- Upustí od takového jednání

Příslušným ke speciální autoremenduře je žalovaný správní orgán, vydat takové rozhodnutí může jen se souhlasem nadřízeného správního orgánu.

Rozhodnutí nesmí měnit práva nebo povinnosti ostatních účastníků řízení, ledaže by s tím souhlasili.

Přezkumné řízení proti tomuto rozhodnutí není přípustné, právní moc rozhodnutí nastává rozhodnutím soudu o zastavení řízení proti žalobě.

Přezkum správního rozhodnutí soudem

Obecný úvod

- Přezkoumání rozhodnutí ve správním řízení soudem představuje jednu ze záruk zákonnosti
- Toto přezkoumání správního rozhodnutí lze využít po odstranění nezákonnosti, pokud by správní orgán ve své rozhodnutí činnosti rozhodl v rozporu s právními předpisy

Soudní rozhodnutí se uskutečňuje jednak podle:

- Občanského soudního řádu (OSŘ), jednak podle
- Soudního řádu správního

Rozhodnutí správních orgánů se může dotýkat soukromoprávních vztahů (např. rozhodnutí o vkladu do katastru nemovitostí na základě smlouvy o prodeji nemovitosti, rozhodnutí ve věcech služebního poměru, rozhodnutí orgánu sociálně právní ochrany dětí o výchovném opatření)

Jejich soudní přezkum je podle OSŘ, ostatní rozhodnutí dle soudního řádu správního.

Přezkum podle občanského soudního řádu

- Rozhoduje správní orgán o sporu nebo jiné právní otázce vyplývající za soukromoprávních vztahů (občanskoprávních, rodinně právních, pracovně právních, obchodně právních) a dané rozhodnutí již nabylo právní moci.
- Toto rozhodnutí lze přezkoumat soudem na návrh v občanském soudním řízení
- Podmínkou je, že žalobce využil ve správním řízení možnosti řádného opravného prostředku
- Žalobu podává účastník řízení do 2 měsíců od právní moci rozhodnutí

Přezkum podle soudního řádu správního

Rozhodují krajské soudy o:

- Žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, FO nebo PO či jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech FO a PO v oblasti veřejné správy, tedy o žalobách proti rozhodnutím vydaným správními orgány
- Ochranně proti nečinnosti správního orgánu
- Ochranně před nezákonným zásahem správního orgánu
- Kompetenčních žalobách
- Žalobách ve věcech volebních
- Žalobách ve věcech politických stran nebo politických hnutí

Žalobu může podat účastník do 2 měsíců od právní moci správního rozhodnutí, pokud uplatnil ve správním řízení řádné opravné prostředky.

Krajský soud není oprávněn nahradit správní rozhodnutí, může rozhodnout:

Žalobě vyhotoví, potom zruší vadné rozhodnutí a přikáže správnímu orgánu věc znovu projednat a rozhodovat, tím je správní orgán vázán.

- Rozsudek nabývá právní moci, jakmile je doručen oprávněným osobám
- Oprávněným prostředkem je kasační stížnost, o které rozhoduje Nejvyšší správní soud, v některých případech je opravným prostředkem obnova řízení